

Ślowiański » de la Cracovia ¹. În tablou apar Bronisław Zaleski, Julian Kowalski, Al. Czernyszew, Tomasz Werner, E. Średnicki, Ludwik Turno, Al. Popiel, Stanisław Domaracki, Ludwik Lipski, Baltazar Koleszyński. Între ei se află și Șevcenko ².

Taras Șevcenko s-a împrietenit cu mulți revoluționari poloni deportați, de care s-a simțit apropiat prin idei și suferință, dar strinse și calde legături de prietenie a legat cu Bronisław Zaleski (1819—1880), cu Zygmunt Sierakowski (1823—1863) și cu scriitorul Edward Żeligowski (1816—1864).

După ce Șevcenko a fost mutat de la Orenburg, din mijlocul prietenilor, la Novopetrovsk, a început o lungă corespondență cu Bronisław Zaleski, din care se vede toată căldura relațiilor, dragostea și grija pe care le-au arătat deportații poloni față de marele poet ucrainean. În special Br. Zaleski a ținut o strinsă legătură cu Șevcenko și împreună cu alții, a încercat să-i vină în ajutor și să-i ușureze viața.

Br. Zaleski a studiat la universitatea din Dorpat (1836) și la universitatea din Harkov (1842). În 1847 a fost deportat, pentru activitate revoluționară, la Orenburg, unde s-a cunoscut cu Șevcenko, la întoarcerea acestuia din expediția la Marea de Aral (1849) ³. În lucrarea sa *Wygnańcy polscy w Orenburgu*, Br. Zaleski vorbește cu admirație despre Șevcenko și arată că știa bine limba polonă. Șevcenko recita versuri întregi din Mickiewicz și din Bohdan Zaleski. Bronisław Zaleski i-a scris lui Șevcenko numai în polonă ⁴. În corespondența cu Br. Zaleski, poetul ucrainean întreabă aproape de fiecare dată de careva din cunoscuții poloni, amintiți mai sus, sau de alții în plus ca: M. Biliński, Karol Gern, A. Węgrzynowski, Michał Tadeusz Zielenka ⁵ etc. Cel mai des întreabă însă criptic de « Sigismund », adică de Zygmunt Sierakowski, unul din revoluționarii de frunte, supravegheat și păzit în mod special, de Ludwik Turno (fiul unui luptător revoluționar în insurecția din 1830—1831) deportat în 1846, și de poetul Edw. Żeligowski. Șevcenko știa că soarta fiecărui deportat putea deveni tragică și de aceea, neprimind vești despre unii, se arată îngrijorat ca un frate: « Unde-i Turno și ce s-a întâmplat cu el? » ⁶ sau « Ce face Turno și unde este el? » ⁷; « De ce Sigismund ⁸ nu-mi scrie de loc? Ce-i cu el și unde se află? Scrie-mi măcar tu câteva cuvinte despre el » ⁹.

¹ Tabloul reprodus de V. VLADICI: *История одного рисунка*, în «Советская Украина», 1954, nr. 5 și apoi de L. HINKULOV, *Тарас Григорович Шевченко, 1814—1861*, Moscova, 1957, p. 224.

² Pentru prezența polonilor la Orenburg vezi și JULIAN JASIEŃCZYK, *Dziesięć lat niewoli moskiewskiej*, Leipzig, 1867, p. 151.

³ Cf. F. M. LAZAREVSKI, *Из воспоминаний о Шевченко*: în «Киевская старина», 1899, nr. 2, p. 157—158. Despre viața și activitatea lui Br. Zaleski vezi: ST. RE-WIEŃSKI, *Br. Zaleski* în «Tygodnik Ilustrowany», I, 1880; L. DĘBICKI, *Br. Zaleski*, Cracovia, 1880. Br. Zaleski a publicat, între altele, *Dwie wycieczki do stepów kirgizskich*, în «Księga Świata», I, 1857 și *La vie des steppes kirghises, descriptions, récits et contes*, Paris, 1865, descriind stepele în care a petrecut și el o vreme ca și Șevcenko.

⁴ BR. ZALESKI, *Wygnańcy polscy w Orenburgu*, în «Rocznik Tow. histor. lit. w Paryżu na rok 1866, Paris, 1867, p. 104. Vezi și IVAN FRANKO, *Листи Шевченко до Бр. Залеского*, Liov, 1890, p. 45.

⁵ T. ȘEVČENKO, *Твори*, III, p. 385.

⁶ *Ibidem*, p. 385 (1853).

⁷ *Ibidem*, p. 416 (1855).

⁸ E vorba de Zygmunt Sierakowski.

⁹ T. ȘEVČENKO, *Твори*, III, p. 408 (1855).